

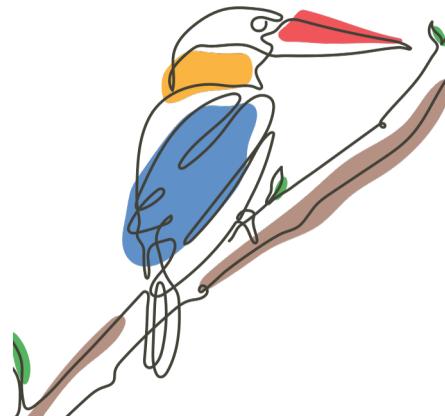
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Konak

POLİTİKA ÖNERİSİ

Enerji Verimsizliği ve
Yenilenebilir Enerji
Kullanımının Yaygın
Olmaması

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Politika Önerisi: Enerji Verimsizliği ve Yenilenebilir Enerji Kullanımının Yaygın Olmaması

Yönetici Özeti

Bu politika belgesi, Konak Genç İklim Forumu kapsamında gençlerin dile getirdiği “Enerji Verimsizliği ve Yenilenebilir Enerji Kullanımının Yaygın Olmaması” sorununa odaklanmaktadır. İzmir'in sahip olduğu rüzgar, güneş, jeotermal ve dalga enerjisi vb. doğal kaynakların yeterince değerlendirilmemesi, belediye ve kamusal alanlarda enerji verimliliğinin düşük olması ve bu alandaki bilgi eksikliği gençler tarafından önemli sorunlar arasında belirtilmiştir.

Forumda gençler; Konak Belediyesi'nin yeşil enerjiye geçişte daha aktif bir rol üstlenmesini, enerji verimliliğine yönelik uygulamaların artırılmasını ve bu çalışmaların kamuoyuna şeffaf bir şekilde aktarılmasını talep etmiştir. Ayrıca, enerji dönüşümünde teknolojik gelişmelerin ve yurtdışındaki iyi uygulamaların örnek alınması gerektiği vurgulanmıştır.

Gençler; belediye binalarında güneş enerjisi sistemleri kurulmasını, toplu taşıma sistemlerinde geri kazanımlı enerji modellerinin benimsenmesini, özel sektörle iş birliklerinin artırılmasını ve çevre dostu işletme teşvikleri vb. uygulamaların hayatı geçirilmesini önermektedir. Eğitim ve farkındalık çalışmalarının yaygınlaştırılması ise toplumsal katılım açısından kritik görülmektedir.

Bu belge, Konak Belediyesi'ne gençlerin talepleri doğrultusunda uygulanabilir politika önerileri sunmakta ve enerji dönüşümünde gençlerin karar alma süreçlerine daha etkin biçimde dahil edilmesi çağrısında bulunmaktadır. Sürdürülebilir, verimli ve adil bir enerji geleceği için gençlerin sesi daha fazla duyulmalı ve bu talepler yerel yönetim politikalarına yansıtılmalıdır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Politika Önerisi: Enerji Verimsizliği ve Yenilenebilir Enerji Kullanımının Yaygın Olmaması

Giriş

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından uygulanan Sivil Katılım Projesi kapsamında hibe desteği alan, Konak Belediyesi paydaşlığında Sosyal İklim Derneği yürütüçülüğündeki “Youth Act4Climate – İklim İçin Gençlik Hareketi” kapsamında 8 Nisan'da düzenlenen Konak Genç İklim Forumu'na katılan gençler, forum süresince Konak ilçesindeki “Enerji Verimsizliği ve Yenilenebilir Enerji Kullanımının Yaygın Olmaması” sorununa ilişkin görüş ve çözüm önerilerini paylaşmıştır.

Forum süresince yürütülen tartışmalar, gençlerin iklim değişikliği konusundaki duyarlılıklarını ve yerel ölçekte değişim yaratma isteklerini güçlü biçimde yansımıştır. “Enerji Verimsizliği ve Yenilenebilir Enerji Kullanımının Yaygın Olmaması” başlığı altında gerçekleşen görüş alışverişlerinde gençler, hem mevcut durumun değerlendirmesini yapmış hem de belediyeye yönelik uygulanabilir çözüm önerileri geliştirmiştir. Konak ilçesinin enerji potansiyeli yüksek bir bölge olmasına rağmen bu potansiyelin yeterince değerlendirilmediği, özellikle belediye binalarında ve kamusal alanlarda enerji verimliliğine yönelik adımların yetersiz kaldığı sıkılıkla dile getirilmiştir.

İzmir'in sahip olduğu rüzgar, güneş, jeotermal ve dalga enerjisi gibi yenilenebilir kaynaklar, çevre dostu ve sürdürülebilir enerji üretimi açısından önemli fırsatlar sunmaktadır. Buna karşın, gençler bu kaynakların yeterince kullanılamamasını eleştirek, yerel yönetimlerin bu konuda daha etkin ve kararlı adımlar atması gerektiğini vurgulamıştır. Forumda dile getirilen öneriler arasında; belediyeye ait binalarda güneş panelleri kurulması, toplu taşıma sistemlerinde enerji geri kazanımı teknolojilerinin kullanılması, kamusal alanların enerji tüketiminin optimize edilmesi ve bu süreçlerin kamuoyuyla şeffaf biçimde paylaşılması gibi somut talepler yer almıştır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Politika Önerisi: Enerji Verimsizliği ve Yenilenebilir Enerji Kullanımının Yaygın Olmaması

Ayrıca gençler, yalnızca teknik çözümlerle değil, aynı zamanda sosyal katılım mekanizmalarının güçlendirilmesiyle bu dönüşümün daha etkili olacağına dikkat çekmiştir. Enerji alanında bilgi eksikliklerinin toplumun birçok kesiminde yaygın olduğuna degenilmiştir; bu nedenle farklı yaş gruplarına hitap eden eğitim, seminer ve bilgilendirme faaliyetlerinin düzenlenmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu çerçevede, yerel yönetimlerin sadece enerji altyapısını dönüştürmekle kalmayıp aynı zamanda toplumu bu dönüşüme hazırlaması ve sürece dahil etmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Konak Genç İklim Forumu, gençlerin yaşadıkları çevrede karşılaştıkları sorunları tanımlama, çözüm yolları üretme ve karar alma süreçlerine katılma konularında önemli bir platform işlevi görmüştür. Bu girişim, sadece enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji konularında değil, genel olarak gençlerin yerel yönetimle dair farkındalıklarının ve katılımlarının artması açısından da değerli bir deneyim olmuştur. Bu belge, söz konusu forumda gençlerin dile getirdiği görüş ve önerileri temel alarak, Konak Belediyesi için uygulanabilir politika adımları önermeyi ve gençlerin sürece aktif katılımını güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Politika Önerisi: Enerji Verimsizliği ve Yenilenebilir Enerji Kullanımının Yaygın Olmaması

Bu Konu Gençler İçin Neden Önemli?

Günümüzde hızla değişen politik, ekonomik ve çevresel koşullar, gençler açısından birçok belirsizlik ve tehdit yaratmaktadır. Bu tehditlerin başında ise tüm dünyayı etkisi altına alan iklim krizi gelmektedir. İklim değişikliği, yalnızca çevresel bir mesele değil; aynı zamanda sosyal, ekonomik ve sağlık alanlarında da ciddi sonuçlar doğuran çok boyutlu bir krizdir. Bu durum, özellikle gelecek kuşakların yaşam kalitesini, istihdam olanaklarını ve sosyal adalete erişimlerini doğrudan etkilemektedir.

Gençlerin geleceğini doğrudan etkileyen iklim krizine karşı atılabilen en somut ve sürdürülebilir adımlardan biri, yenilenebilir enerji kullanımının yaygınlaştırılması ve enerji verimliliğinin artırılmasıdır. Bu dönüşüm yalnızca enerji üretim ve tüketim alışkanlıklarını değiştirmekle kalmayacak, aynı zamanda çevresel etkilerin azaltılmasına, karbon ayak izinin küçülmesine ve doğal kaynakların korunmasına da katkı sağlayacaktır. Bu adımların ne kadar erken ve etkili şekilde atıldığı, gençlerin geleceği üzerindeki riskin ne ölçüde azaltılacağını belirleyecektir.

Gençler bu dönüşümün yalnızca izleyicisi değil, aynı zamanda aktif katılımcısı olmalıdır. Çünkü alınacak kararlar onların geleceğini şekillendirecek niteliktedir. Yerel yönetimler tarafından bu sorunun çözümü için atılan adımlar, gençlerin yaşadıkları bölgelerde çözüm sürecini gözlemlemeleri ve hatta doğrudan bu sürecin bir parçası olmaları açısından büyük önem taşımaktadır. Gençler, yerel düzeyde alınan kararlarla etkilenmekle kalmamakta, aynı zamanda bu kararların doğru uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi süreçlerinde yaratıcı çözümler üretebilecek potansiyele de sahiptir.

Bu nedenle, enerji politikalarında gençlerin görüşlerinin alınması, karar alma mekanizmalarına katılımlarının sağlanması ve süreçlerin şeffaf biçimde yürütülmesi büyük önem taşır. Eğitim, farkındalık ve katılım olanakları güçlendirildikçe, gençler yalnızca geleceğin değil bugünün de değişim aktörleri haline gelebilir. Yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği odaklı projelerde gençlere

Kaynaklar: Türkiye Çevre Ajansı (2023). "Türkiye Karbon Ayak İzi Raporu", WHO, 2022

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Politika Önerisi: Enerji Verimsizliği ve Yenilenebilir Enerji Kullanımının Yaygın Olmaması

danışılması, onların önerilerinin politika belgelerine dahil edilmesi ve uygulama aşamasında rol almaları, hem toplumsal sahiplenmeyi artıracak hem de projelerin sürdürülebilirliğini güçlendirecektir.

Sonuç olarak, enerji dönüşümü yalnızca teknik bir mesele değil, aynı zamanda kuşaklar arası adaletin sağlanması için bir zorunluluktur. Gençlerin sesine kulak verilmeden atılacak her adım eksik kalacak; ancak onların aktif katılımıyla desteklenen politikalar, daha kapsayıcı, adil ve uzun vadeli çözümler sunacaktır.

İzmir'li Gençlerin Tespit Ettiği Sorunlar

Tespit Edilen Sorunlar:

- Belediyeye ait alanlarda yenilenebilir enerji kaynaklarından yeterince yararlanılmaması, mevcut enerji kullanımının verimsiz olması.
- Açık alanlardaki ışıklı reklam panoları, aydınlatmalar ve diğer enerji tüketen unsurlar hakkında halkla yeterince bilgi paylaşılmaması; bu alanlarda verimliliği artırmaya yönelik çalışmaların yetersiz kalması.
- İzmir'de bulunan jeotermal ve dalga enerjisi kaynaklarının yeterince kullanılmaması.
- Belediyenin enerji tüketimine ilişkin şeffaf ve anlaşılır raporlar yayımlamaması.
- Toplumda ve bireylerde temiz enerji ve enerji verimliliği konularında ciddi bilgi eksikliklerinin bulunması.
- Yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği konularında teşvik, destek ve bilgilendirme çalışmalarının sınırlı olması.
- Belediyenin enerji teknolojileri açısından güncel gelişmeleri takip etmemesi ve bu alanda geri kalması.

Kaynaklar: Türkiye Çevre Ajansı (2023). "Türkiye Karbon Ayak İzi Raporu"; WHO, 2022

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Politika Önerisi: Enerji Verimsizliği ve Yenilenebilir Enerji Kullanımının Yaygın Olmaması

Çözümler ve Uygulanabilir Politika Önerilerimiz

1. Enerji Konusunda Bilgi Eksikliği

Yenilenebilir enerji kavramı toplumda genel olarak bilinse de, bu kaynakların önemi, kullanım alanları ve bireysel katkı yolları konusunda bilgi düzeyinin artırılması büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda belediyeler, farklı yaş gruplarına hitap eden bilgilendirici eğitimler ve katılımcı etkinlikler düzenlemelidir. Küçük yaş grupları için eğitici oyuncular ve uygulamalı etkinlikler; gençler için ise seminerler, forumlar ve ideathon gibi katılımcı programlar organize edilmelidir.

Ayrıca evlerde uygulanabilecek bireysel enerji verimliliği yöntemlerine ilişkin rehberler hazırlanmalı, kamusal alanlara yerleştirilecek bilgilendirme panoları aracılığıyla daha geniş kitlelere ulaşılmalıdır. Özel sektör işletmelerinin de bu dönüşüm sürecine dahil edilmesi amacıyla belediyeler, enerji verimliliği iyileştirmeleri ve mevcut teşvik mekanizmaları konusunda danışmanlık desteği sunmalıdır. Bu iş birliğine katılan işletmelerin “Enerji Dostu İşletme” gibi unvanlarla sertifikalandırılması, iyi uygulamaların görünürlüğün kılınmasına katkı sağlayacaktır.

2. İzmir'in Enerji Kaynaklarından Yeterince Yararlanılmaması

İzmir, rüzgar ve güneş enerjisinin yanı sıra jeotermal ve dalga enerjisi açısından da büyük bir potansiyele sahiptir. Ancak bu kaynaklardan yeterince faydalанılmamaktadır. Belediye, bu alanlarda daha aktif projeler üretmeli; fosil yakıt kullanımını azaltmak için daha hızlı ve kararlı adımlar atmalıdır.

Temiz enerji dönüşümü konusunda Konak Belediyesi öncü bir rol üstlenmeli, diğer belediyeleri de aksiyon almaya teşvik etmelidir. Bu süreçte üniversitelerle iş birliği yaparak gençlerin katkısı teşvik edilmelidir. Örneğin, Fransa'da hayatı geçirilen “Centrales Villageoises”¹ adlı proje, yerel toplulukları bir araya getirerek yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği projeleri geliştirmiştir. Benzer şekilde, Konak'ta ikamet eden gençler de bu dönüşümün bir parçası olmalıdır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Politika Önerisi: Enerji Verimsizliği ve Yenilenebilir Enerji Kullanımının Yaygın Olmaması

Çözümler ve Uygulanabilir Politika Önerilerimiz

3. Belediye ve Kamusal Alanlarda Enerji Dönüşümü

Belediyeler, kamusal alanlarda kullanılan enerjiye ilişkin şeffaf ve anlaşılır bilgilendirme mekanizmaları geliştirmerek yürütülen enerji verimliliği çalışmalarını halkla düzenli olarak paylaşmalıdır. Bu paylaşımalar, uzun ve teknik raporlar yerine özet içerikler ve görseller aracılığıyla, özellikle gençlerin yoğun olarak kullandığı sosyal medya platformları üzerinden yapılmalıdır.

Aydınlatma, ısıtma-soğutma sistemleri ve reklam panoları gibi yüksek enerji tüketimine sahip alanlarda verimliliği artıran uygulamalar yaygınlaştırılmalıdır. Uluslararası örnekler, bu alandaki dönüşümün mümkün ve etkili olduğunu göstermektedir. Delhi Yasama Meclisi²'nin tamamen güneş enerjisiyle çalışan bir yapıya dönüştürülmesi ve Chicago'nun 2026 yılına kadar belediye operasyonlarını %100 yenilenebilir enerjiyle yürütmeyi hedeflemesi, yerel yönetimlerin bu alandaki rolünü ortaya koymaktadır. Konak Belediyesi de bu örneklerden ilham alarak daha yeşil ve sürdürülebilir bir belediye yapısına doğru ilerleyebilir.³

4. Enerji Konusunda Teknolojik Yetersizlik

Yenilenebilir enerjiye geçiş ve enerji verimliliği uygulamaları, güçlü ve güncel bir teknolojik altyapı ile desteklenmelidir. Bu kapsamda belediyeler, mevcut enerji sistemlerinde iyileştirmeler yapmalı; elektrikli araç kullanımını teşvik edecek şarj altyapısını yaygınlaştırmalı ve uluslararası iyi uygulamaları yerel ölçekte hayata geçirilmelidir.

Barselona metrosunda uygulanan ve trenlerin frenleme enerjisinin geri kazanılarak elektrik üretiminde kullanılmasını sağlayan "MetroCharge" sistemi, bu alandaki yenilikçi yaklaşımlara örnek teşkil etmektedir. İzmir'in geniş toplu taşıma ağı göz önünde bulundurulduğunda, Konak Belediyesi ve İzmir Büyükşehir Belediyesi iş birliğiyle benzer projelerin hayatı geçirilmesi mümkündür.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Politika Önerisi: Enerji Verimsizliği ve Yenilenebilir Enerji Kullanımının Yaygın Olmaması

Çözümler ve Uygulanabilir Politika Önerilerimiz

5. Enerji Konusunda Teknolojik Yetersizlik

Yerel yönetim koordinasyonunda, gençlerin yoğun olarak yaşadığı düşük gelirli mahallelerde enerji verimliliğini artırmaya yönelik uygulamalar hayatı geçirilmelidir. Bina yalıtımı, enerji verimli aydınlatma sistemleri ve tasarruflu cihazların yaygınlaştırılması bu sürecin temel adımlarını oluşturmaktadır. Aynı zamanda gençlerin planlama, uygulama ve izleme süreçlerine aktif olarak dahil olduğu mahalle ölçekli yenilenebilir enerji projeleri geliştirilmelidir.⁵

Bu süreçte gençlere yönelik teknik eğitimler, gönüllülük programları ve istihdam olanakları oluşturularak hem enerji maliyetlerinin azaltılması hem de uzun vadede sürdürülebilir, adil ve erişilebilir bir yerel enerji modelinin inşa edilmesi hedeflenmelidir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Politika Önerisi: Enerji Verimsizliği ve Yenilenebilir Enerji Kullanımının Yaygın Olmaması

Sonuç

İklim krizi, genç kuşakların yalnızca geleceğini değil, bugünkü yaşam koşullarını da doğrudan etkileyen küresel bir sorun haline gelmiştir. Bu krizle mücadelede gençlerin rolü giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Konak Genç İklim Forumu'na katılan gençler, bu gerçeğin farkında olarak enerji verimsizliği ve yenilenebilir enerji kullanımının yaygın olmaması konusunu öncelikli bir sorun olarak ele almış ve çözüm önerilerini detaylı şekilde ortaya koymuştur.

Forum süresince gençler, enerji verimliliğine yönelik uygulamaların artırılmasını, yenilenebilir enerji kaynaklarının belediye ve kamu binalarında daha yaygın hale getirilmesini, bu alandaki çalışmaların şeffaf biçimde paylaşılmasını talep etmişlerdir. Ayrıca toplumun tüm kesimlerinin, özellikle de gençlerin, bu dönüşüm sürecine aktif biçimde katılması gerektiğini vurgulamışlardır. Eğitim faaliyetleri, farkındalık çalışmaları ve teknolojik gelişmelere dayalı projelerin geliştirilmesi, bu dönüşümün başarıya ulaşmasında kilit rol oynayacaktır.

Gençler aynı zamanda Konak Belediyesi'nin bu alanda öncü bir rol üstlenmesini, yalnızca yerel düzeyde değil, diğer belediyelere de örnek teşkil edecek bir yaklaşım sergilemesini istemektedir. Jeotermal ve dalga enerjisi gibi İzmir'in sahip olduğu doğal kaynaklardan daha etkin yararlanması, özel sektörün enerji verimliliği konusunda teşvik edilmesi, başarılı uluslararası belediye uygulamalarının yakından izlenerek yerel ölçüde uyarlanması gibi birçok yapıçı öneri gündeme getirilmiştir.

Yerel yönetimlerin, gençlerin bu yapıçı ve çözüm odaklı yaklaşımını dikkate alması, geleceğe dönük kararlarda onların fikirlerine yer vermesi sürdürülebilirlik açısından yalnızca bir tercih değil, aynı zamanda bir zorunluluktur. Gençlerin sadece fikir beyan eden bir grup olarak değil, politika üretiminde aktif rol üstlenen paydaşlar olarak görülmesi; iklim adaleti, enerji dönüşümü ve demokratik katılım açısından büyük bir kazanım olacaktır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Politika Önerisi: Enerji Verimsizliği ve Yenilenebilir Enerji Kullanımının Yaygın Olmaması

Konak Belediyesi'nin, gençlerin bu taleplerini dikkate alarak enerji politikalarını yeniden şekillendirmesi, şeffaflık, katılımcılık ve sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda güçlü bir irade ortaya koyması beklenmektedir. Gençlerin önerileri yalnızca teknik değil, aynı zamanda toplumsal bir dönüşüm çağrısıdır.

Çünkü enerji dönüşümünü mümkün kıracak en güçlü unsur; bilgili, kararlı ve sürece dahil olmuş bir genç kuşaktır. Bu nedenle, geleceği inşa ederken gençlerin sesine kulak verilmelidir. Gençler yalnızca yarının değil, bugünün de ortaklarıdır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

İKLİM İÇİN GENÇLİK HAREKETİ YOUTH ACT4CLIMATE

Bu Politika Önerisi Avrupa Birliği'nin mali desteğiyle "Sivil Katılım Hibe Programı" kapsamında hazırlanmıştır. Bu metin içeriği yalnızca Sosyal İklim Derneği sorumluluğundadır, UNDP ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

www.youthact4climate.org

